Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt II.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

deperdita, sive n, neq exco qd Bma Virgo n habuerit vllum peccatum nec vires spirituales perdiderit, potuit impedire a sumptione Eucharistiæ, qa in hiebat qd quantum erat ex se poet illas perdere licet n poet ex privilegio, sicut etiam potuit sumere Baptismum vt consequeretur gratiam esse e in actu imo deletiuam peccati originalis, qa per se loquendo potuit eam peccatam contrahere nec ab eo fuit liberari nisi ex peculiari Dei privilegio. it etiam responderi qd Bma V. potuit sumere Sntu Eucharistiæ ad augendam vitam spiritualem, licet n potuerit ipsum sumere ad nutriendam illam, illud e. de se n inducit vlla vice peccatum neq etiam possibile.

CAPVT II.

Quænam sint partes Sacramenti Eucharistiæ?

Ad melius cognoscendum quid sit hoc Sntu, videndum e quænam sint eius partes, quoniam a controversum e: an species panis e vini, an corpus e sanguis Chri, an eorum sumptio, e an verba consecratio sint partes huius Snti, idcirco de his obiis agendum e.

DVBITATIO I.

An species panis e vini, corpus e sanguis Chri, e eorum sumptio sint partes huius Sacramenti?

Pro solutione huius difficultatis advertendum e, possunt nonnulli Philosophi velut compositum vel totum, qd e vnum per se, sit aliquid distinctum a partibus collective sumptis, ocs th conveniunt compositum e totum, qd e conexum vel aggregatum per accidens, nihil aliud esse præter ipsas partes collective sumptas. o. g: album nihil aliud esse præter album e albedinem inherentem in ipso albo, ac avonse, etiam Sntu cum sit vnum per accidens, vt infra constabit, nihil aliud erit præter suas partes collective sumptas.

Advertendum e rursum qd habes totum saltem accidentale sumptum proprie vt totum dicere in recto ocs suas partes, n eq aliud dicere in recto nisi partes suas, hoc a ptt: qa vere dicitur totum, qd e album, nihil e aliud quam albedo inhærens simul sumpta; similiter vere dicitur albedo inhærens e eius albo simul sumpta et totum qd e album; cum igitur totum accidentale dicet in recto sive per verbum substantivum de obiectis partibus collective sumptis, e ocs illis partes collective sumptæ dicentur in recto de ipso toto, sequitur quod totum accidentale importare ocs suas partes in recto.

ex dictis

Ex dictis colligi pt, qd in totum importet aliquid, non tm in recto, importatur non nisi diei pars huiusmodi tolig, sicut v.g. sola vitina non pt diei pars huiusmodi totius qd e obscurum, nec lux pt diei pars tenebrosi, qa sola vitina a cocco e lux a tenebrosis importatur solum in obliquo non in recto.

Conig adverten dum e etiam Sntu ce aliqd concretum e totum, vt communiter concedit, e constat ex Concilio Florent. in instructione Armenorum e Catechismo Conc. Trid. e P.V. parte 2. cap. 3. num. 2. vbi dicit Sntu constare ex mta e sola qd non convenit pri tobi, ac prvnc cum quaerit an spes Sntales per corpus e sanguis Chri sint pars Sntu Eucha senig e an ita constituant Sntu Eucha vt in recto importentur ab eodem Snto, qd e. saltem in obliquo importentur, sicut v.g. sola vitina importatur a cocco cuius sola e virtus sola vitina, vel sicut semper vesperiniem importatur a coena, non e controversum, vt bene notavit Suarez tomo 2. in 3tam partem disp. 42. sect. 3. certum e. 2. spes Sntales Chri, corpus e sanguinem importari in Snto Eucha saltem in obliquo, vel eo modo quo importatur Ordo Ministri sine ordinatione Sacerdotis consecrantis hostiam aut legitima potestas consecrandi, sine qua Sntu nulla ratione pt perfici. his premissis.

Dico 1mo. Species consecrate pt pars Sntu Eucha. D. Thomas 3 parte q. 74. art. 1. ad 2dum e 3tium e alii. Suarez disp. cit. sect. 1. & Dico 3tio. Vasquez similiter tom. 3 in 3tam partem disp. 177. cap. 3. e communis opinio inter Theologos, quorum nonnulli expresse docent spes Sntales esse partem Sntu Eucha, alij vero id plane significant, vt constatex supradictis dum asserunt Sntu Eucha constare ex illis omnib. hac proponunt e contra Waldensem tom. 2. de Sntis, vbi negat spes pertinere ad essentialem constitutionem huius Snti, videtur etiam esse, vt ait Suarez, contra Caietanum in 3tam partem q. 63. art. 3. vbi videtur significare sola verba esse Sntu Eucha, qd etiam tribuitur Marsilio in 4. dist. 8. q. 1. art. 1.

Probant aliqui conclusionem hoc modo: Concilium Trid. e Patres communiter docent corpus Chri contineri in hoc Snto & Sntu Eucha non e solum corpus Chri, nihil e. continetur in seipso & spes pt pars huius Snti. Sed haec ratio videtur eludi si dicatur Sntu Eucha non esse solum Chri corpus, sed corpus e verba consecrationis sive physice sive moraliter praesentia, atq in hoc toto Chri corpus continetur.

Pbr efficacter ex Cap. 5. de celebratione Missarum vbi Innoc. 3 docet species visibiles esse Sntu tm, ex his a sequitur species esse partem Snti Eucha, qd e. e Sntu tm si pt sint integrum Sntu huiusmodi non esse species infra habit, necessario debet esse pars Snti vt per se pt. Pbr 2do ratione: pt species Sntales pt constitutiva huius Snti prout e signum sensibile

gra

gratiæ per modum nutrimenti spiritualis & similiter et pars eiusdem Sti, sicut e. Sti secundum se e extraliter e signum sensibile, ita quicquid constituit Sti in se signi sensibilis e pars constitutiua Sti. Ins a. pt: ga Sti Euchtia per ipsas species substaliter hz se sensibile signum nutrimenti spiritualis, nec eq e. ro habetur substaliter e immediate per verba consecratoris vel per aliud a speciebus.

Obyches: PP. communiter docent corpus e sanguinem Chri se Sti Euchtiæ, sed hoc n pt se verum si species sunt pars eiusdem Sti, sicut nec e verum dicere maa vel foa e totum aut compositum. Rl quando dicitur corpus vel sanguis Chri e Sti, tunc Sti predicatur de Chri corpore vel figurate vt totum de parte, vel n per modum totis proprie constantis ex partibus, sed per modum entis connotativi, ita vt sensus sit corpus Chri e idem cum substrato sacramentalitatis, sicuti cum dicitur paries e album significatur parietem se substratum albedinis, Sti vero Euchtiæ n pt aliter predicari de solo Chri corpore vel sanguine, infra patebit. ex his a. n pt colligi species Stiales n se partes Sti, sicut neq ex predicta predicabe albi de pariete n sequitur albedinem n se partem alti.

Obycies: accidentia cibi naalis n sunt pars cibi naalis, neq e. ipsa nutriunt & neq species Stiales panis e vini prout se pars Sti Euchtiæ, quo spiritualiter tia nutriatur. Rl nego secq: nao dissaritatis e, qa nutrire in naalibus e cibum converti in substiam, aliti cum a. sola cibi substia n a. eis accidentia convertantur in aliti substiam, ideo accidentia cibi naalis n possit se eis pars; contra vero nutrire spiritualiter tiam, qd convenit Sto Euchtiæ p e qd Sti ~~cum verb~~ convertit in tiæ vel sumentis substiam, sed tm significare e clare gratiam in tia sive physice sive moraliter, id a. convenit etiam speciebus in balibus n gradem adæquate e totaliter, sed inadæquate e partialiter sive sanguam parti Sti Euchtiæ.

Dico 2do. Chri corpus e sanguis sunt pars huius Sti. S. Thom. in 4 dist. 8. q. j. art. j. quæstiu j ad 2dum. Vasquez disp. j 67 cap. 6. Suarez disp. 42. sect. 3. e alij apud eorum ibidem & dicendum vero e, qui vel expresse id asserunt, vel affirmant Sti Euchtiæ constare ex Chri corpore, sanguine, e speciebus, quo modo loquendi significatur, vtpt, Chri corpus e sanguinem se partem eiusdem Sti. est communis opinio contra Scotum in 4 dist. j. q. j. art. 4.

Probari pt ex multis Patribus allegatis a Vasquez disp. cit. cap. 2. dicentibus Euchtiam constare ex speciebus, corpore Chri, e sanguine, qui modo loquendi, vt supra diximus, significat Chri corpus e sanguinem se partem huius Sti. deinde pt: qa si qd spiritualiter nutrit homo

aut

aut è Smtu Eucha, aut è ipsig pars, sed Chri corpus per modum cibi,
è sanguis illig per modum potus spiritualiter nutrit hoies, vt ait ex plu-
ribus locis Euangelij, è presertim ex illis Chri verbis Ioan. 6: caro mea verè
est cibus, sanguis meus verè est potus & Chri corpus è sanguis aut est Eucha-
smtu aut eig pars, atqui supra ostendimus etiam species smtales esse partem
huius smtis & necessario Chri corpus è sanguis est pars huius smtis cum non sit
totum smtis.

Obiices: ex Concilijs è PP. habemus Chri corpus contineri in
hoc smto & Chri corpus contradistinguitur ab eodem smto, alias vnico non
contineretur. Re. dnd: consequens, vt distinguitur a smto inadequate
siue ratione comparatis concedo, conuenit e. singulis partibus distributiue
sumptis cuiuslibet totius vt illa ratione contradistinguantur a suo toto,
contradistinguitur a smto adequate nego cons.

Obiices rursum: Chri corpus è sanguis non sunt in hoc smto
è sensibile & ergo potest esse pars smtis qd è signum sensibile. Re dist: ba,
non sunt è sensibile per se concedo, non sunt è sensibile per aliud siue per alterum
comparatum, vt per species consecratas signum significantes nego ant, è seq.
qd è sensibile modo pacto sufficit ad rationem partis smtis, vt patet ex eo qd
etiam dolor intensus de peccatis in smto Poenitentiae licet non sit sensibilis
per se sed tm per aliam comparatum, id est per confessionem externam, ad-
mitti potest pars eiusdem smtis, de hac re plura Vasquez disp. 165. cap. 6. num.
49. et 50.

Denig obiices: qd è res smtis non est è pars smtis, vt patet
inductione in reliquis, siquidem caracter qui in Baptismo confertur,
è res smtis non è pars smtis sed eius effectus, atqui in smto Eucha-
ristiae Chri corpus è res smtis, vt constat ex communi Theologorum sentia & non è pars
smtis Eucha. Re negando o ma: neg e. inductione in reliquis smtis
constat id qd è res smtis non è partem smtis, nam id qd in smto signifi-
catur tm, dicitur res tm, qd a. significatur è significat dicitur res
è smtis, cum a. dolor in smto Poenitentiae significetur per externam
confessionem è significet gratiam, vt bene advertit Vasquez loco supra citato
num. 48. ideo dolor in eodem smto è res smtis, quoniam a. corpori è
sanguini Chri ex eiusdem institutione conuenit significari nempe per
verba consecratoris, è significare gratiam, qd non conuenit characteri Baptismi,
Confirmatio è Ordinis, ideo Chri corpori è sanguini conuenit esse smtum
siue partem smtis è rem smtis, licet pacto characteri non conueniat nisi esse
rem smtis, pluribus eidem obiectioni Vasquez respondet loco citato.

Dico 3tio. sumptio smtis Eucha non è pars eiusdem smtis.
S. Thomas, in q. 78 art. 5 ad 2. Conuenit ad finem dubij propositi art. 5 q.
73. D. Thom. Suarez disp. 42. sect. 4 & diuendum bene pri mo, è ali

apud

apud eorum; videtur esse contra Turchum qui apud Lapidem in q. dub. 8.
q. 3. art. 2. in argtis ntra jmam sententiam videtur sentire sumptionem esse
partem totalem huius Sntis eo qd sumptio compleat illius significatum et
effectum. Pbt ex Conc. Trid. sess. 13 cap. 3. vbi Concilium tractans de ex-
cellentia huius Sntis inter reliqua docet illius effectum ante usum, reliqua
vero tunc accidere cum ~~sign~~ sanctificandis cum illis utimur. 2do pbt:
q. Eucstia ante sumptionem et usum hb ota requisita ad Sntu significan-
dum species vt subsistentes consecrari quae realiter sine moraliter pereunt, et
signum corporis Chri prout et cibus animae, et unum Chri corpus una cum speciebus
Sntalibus et signum ~~rei~~ sensibile gratiae sanctificantis ad modum nutri-
tionis, alias haec sufficiunt ad rationem complete et effectui Sntis et sumptio
n. esset pars Sntis Eucstiae.

Ideoque et sumptionem n. quidem vt actu exercitam sed
vt futuram ~~sed~~ esse partem huius Sntis. Sed contra hanc responsionem et qa
ex ea sequitur rationem Sntis n. posse in speciebus Sntalibus combustis, neq. esse in
comburendis, quorum utrumq. et contra eorum fidelium sensum, et falsum.

Obiicies: species Sntales ante sumptionem n. significant actua-
lem tam refectionem et ante sumptionem n. esse Sntu Eucstiae, et per conse-
quens sumptio erit eius pars. Rs negando neq: qa se ratione ~~sign~~ cibi sive
nutrimenti naturalis n. nec actu nutrire, sed esse nutritivum si applicetur, ac
proinde etiam neq. de ratione significandi cibi naturalis tam esse actu nutrire sed esse nutriti-
vum et refectivum sive significare gratiam n. vt actu procedentem ab ipso,
sed quae ab ipso procedat si applicetur, quo etiam modo cibus naturalis significat
refectionem naturalem corporis n. absolute, sed conditionate.

Obiicies 2do: res in reliquis Sntis et pars eorum essentialis, vt
constat inducendo per illa ota et idem etiam dicendum de Eucstiae sump-
tione quae Mig vrus. Rs nego ssq: ratio disparitatis et qa res in reliquis
Sntis per se imo et institutus ad significandum et sanctificandum, in Bap-
tismate. v.g. n. aqua secundum se sic vrus aquae sive ablutio et per se institutus
ad significandum et sanctificandum, alioqui in si aqua baptismalis se-
cundum se ex Chri institutione haberet vim significandi et sanctifi-
candi, tunc etiam absq. legitima intentione Ministri baptizantis ap-
plicata abluere et sanctificaret. Aliam, neq. ad validitatem Baptismi
est necessaria ablutio salta ab alio, contra vero corpus Chri ex eius institutio-
ne, vt colligitur ex illis verbis Ioan. 6: caro mea vere est cibus, et sanguis meus
vere est potus; una cum speciebus sntalibus hb rationem Sntis per se loquendo
per modum cibi naturalis, sicuti panis per se loquendo etiam ante consecra-
tionem hb rationem cibi naturalis.

Obiicies 3tio: qd continet significationem Sntalem et pars Sntis, atqui
sumptio ita se hb respectu Sntis Eucstiae, significat eiusdem Sntis n. confert gratiam

ante

ante sumptionem & sumptio ejus pars Sti Eucha. Ad negando min:
Sti e. Eucha. n confert gra'am ante sumptionem, n quidem eo qd
exigat sumptionem tanquam aliquid sui constitutivum in ratione instru
productivi gra'am, tanquam applicatam vel conditionem necessariam
ad producendum effectum, sicuti ignis ad producendum effectum exigit
approximationem n tanquam rationem sui intrinsece constitutivam sue
completivam in ratione combustivi, sed tanquam conditionem necessariam ad
comburendum.

Dices: Chrs in Evangelio dicens: qui manducat hunc
panem vivet e sumptio Eucha. tribuit vim effectivam nutriti=
onis spiritualis & sumptio Sti Eucha e pars eiusdem Sti.
Ad negando Ans, verba e. Chri tm significat manducationem e sumptio=
nem Eucha. tanquam actionem e applicatam exigit ad hoc vt eiusdem
Sti ita actu reuniat e consoruet vitam spiritualem, sicuti cum dicitur:
qui manducat cibum vivet, qui n manducat n pt vivere, tunc man=
ducatio n tribuitur nisi ratio applicatis vel conditionis necessaria ad hoc
vt cibus realiter nutriat. his absolutis examinandum iam cet: an
verba secratis sint pars Sti Eucha, quoniam a. hac controversia
pt colligi tum de Sto in fieri, tum de eodem in esse manenti, charitatis
gra'a de vtrq seorsim agemus.

DVBITATIO II.

An verba consecrationis sint pars Sacramenti Eucharistiæ in fieri?

Proposita controversia locum ht, nunc instantia temporis negentur,
nunc asserantur, ita vt verba consecratis absoluantur e compleantur
in instanti temporis atq in eo verum pit dicere, nunc a° e completa significata
verborum secratis, hos a. supponitis ipsecpi instantibus, co de coniter admit:
tantur, examinabimus propositam difficultatem, inde e. facile colligi potest
quid de presenti dicendum sit, supposito qd n pentur temporis instantia.

Dicendum e. verba secratis simpliciter accepta nempe secundum suam
ee actuale reale, ee partem Sti Eucha in fieri. placet cum Sto 2. 2. 5. 2. Valentia
t. 4. m 3 p. q. 6. p. 1. & alij plures, qui ds simpliciter dicunt verba secratis, ita ee
foam Sti Eucha, vt sint illig intrinsece constitutiva, qd saltem ceteris illigere
de usu Sto in fieri, vt ell, qd a. hoc modo e foarci, arte e ratio ipsig. hac propositio
extra scotum e alios a Suarez l. cit. relatos, e tra Vasq. dis. 167. ca. 3 qui vrbiter
docet verba secratis concurrere ad hoc Sti, n vt foam intrinsece
componentem, sed vt principium formale constitutivum.

Ob

Pro nra progressio euidenter ex Conc. Florent. in decreto Eugenij 4. vbi Pontifex tractando de Sntis in com. asserit illa esse mata e forma, e postea agens de Sncto Eucharistiae definit verba consecratis esse formam ejusdem Sncti, hac a doctrina, vt manifeste constat, debet verificari tantum de ipso Sncto Eucharistiae in fieri. Probari etiam et authoritate Catechismi Concilii Trid. e Pij V. parte 2. cap. j. § 8. vbi dicitur habet Sncta confici ex mata e foa quam dicit esse verba, foa a. e pars rei quae ex illa constat.

Dicent aliqui confici ex verbis tanquam ex foa conuenire quidem reliquis Sntis, non tn Sncto Eucharistiae. Sed contra respondeo, ita manifeste repugnat tum Eugenio loco citato expresse affirmanti verba consecratis esse foam Sncti Eucharistiae, tum Sancto Catechismo docenti de eiusdem Sncta confici ex verbis vt ex foa.

Dicent alij doctrinam Eugenij e Catechismi allegatam ita esse intelligendam, vt verba consecratis sint quidem foa Sncti Eucharistiae non intrinseca, sed extrinseca e effectiua, ac proinde volunt verba non esse partem illius intrinsece constitutiuam. Sed contra 1, qa Pontifex simpliciter dicit verba consecratis esse foam Sncti Eucharistiae, similiter Catechismus absolute e simpliciter asserit foam cuiuslibet Sncti esse verba, foa a. simpliciter accepta e foa intrinsece constituens rem quam caat e cuius dicitur foa, nequidem foa non alia ratione pt caare quam per modum partis siue informando actu vel in actu e coniungendo foaliter e intrinsece rem cuius dicitur esse foa.

Rebus terminus relationis dicitur esse caa foalis relationis, e tn non foa intrinseca relationis, similiter illectus dicitur esse principium foale intelligendi, e tn illectus non foa intrinseca illectionis, sed tn principium effectiuum illius e principium effectiuum pt appellari foa rei cuius e principium. Sed contra 1, qa imprimis terminus relationis nunquam simpliciter appellatur foa relationis, neq simpliciter dicitur caa foalis illius, sed cum addito dicitur esse foalis caa relationis extrinseca, vt significetur terminum tn esse ~~Dic~~ id quod relationi extrinseco specificatur; contra vero verba consecratis in decreto Eugenij e in Sancto Catechismo simpliciter appellantur foa Sncti.

Contra illud vero qd dicitur de illectu 2, qa illectus nunquam dicitur esse foa sui effectus siue illectionis nisi abutaris nominibus quando a. dicitur esse principium foale intelligendi sensu 1, qd foaliter substantialem illectum constituat, nec illectui, ac proinde illectus significatur esse principium foale non illectionis, sed effectus foalis ab ipso caati, cuius e pars nempe illectui.

Ad rationes sic 1, qa exemplum Sncti nempe esse signum sensibile gratiae non conuenit quibus Sntalibus secundum se sumptis, neq igitur corpori

corpori Chri secundum se, neq tobi constanti ex speciebus sacramentalibus & corpore Chri ꝓscindendo a verbis consecraois, vt pars ꝓt, sed definitio Sacti convenit soli aggregato ex verbis, speciebus, & corpore Chri & verba vt pars Sacti Eucharistiae. Consequ. ꝓt, quod illud in quo difficultas ꝓsistit, ꝗa species sacramentales ꝓscindendo a verbis n significant corpus Chri, & sequenter neq gratam nutrimentalem, similiter nec corpus Chri ꝓscindendo a verbis ligis existens sub speciebus hi huiusmodi significaoem, sed species & corpus Chri per verba determinantur ad huiusmodi significaoem, id est, sacramentalem & verba sacraois tanquam foa & pars constituens hoc Sacrm, sed verba sacraois secundum suum esse morale, n potest tanquam foa vel pars formalis constituere hoc Sacrm dum ipsum fit in fieri, ꝗa tunc eadem verba hnt esse actuale reale, sed sufficit ad constitutionem eiusdem Sacti & secundum suum esse actuale reale, vt foa sive pars formalis huius Sacti.

Objects ex Vasquez disp. supra citt. cap. 3. Eugenius C. in decreto supra allegato eodem modo assignat maam, & foam huius Sacti, siquidem simpliciter & absolute loquendo assignat maam & foam eiusdem Sacti, atqui n assignat maam quaeris intrinsece constitutiva vel pars huius Sacti, siquidem pro maa eiusdem assignat panem & vinum, quae sit maa remota & extrinseca eidem Sacto & similiter dum dicitur Pontifex pro foa Sacti Eucharistiae assignat verba sacraois recte ꝓt illigi de foa extrinseca, quae videlicet sit principium efficiens eiusdem Sacti. Ad negandum seq: sed discriminis est, ꝗa per foam n ꝓt illigi principium effectivum Sacti, vt stat ex supradictis, per maam vero ꝓt illigi iuxta eorum vnum Philosophorum tum maa proxima tum maa remota, quae scilicet prerequiritur ad maam proximam, per maam s. materiae v.g: vnctam sentiam negantium elementa, & actu in mixto, potest illigi elementa, & hg rum ꝓt dici maa ignis, & tn elementa respectu mixti, aut lignum respectu ignis, & maa proxima sed tm remota & extrinseca.

Objices 2do ex eodem Authore: significaio & efficacitas instrumentaria Sacrm talis primarie & proxime conveniunt tm speciebus Sacramentalibus, ~~per~~ vel constituto ex speciebus & Chri corpore, n a verbis vel constituto ex verbis & speciebus, quamvis s. verba significando ponant corpus Chri sub speciebus, n tn significant, aut efficiunt gratam Sacrm talem, vt per se ꝓt & nullo modo verba sacraois vt pars Sacti Eucharistiae. Ad neq species sacramentales respectu sui, permatas immediate significare Chri corpus vel gratam Sacrm talem, neq hanc semibiliter significari a composito ex speciebus & Chri corpore ꝓscindendo a verbis, vt ꝓt, ad illam significari a speciebus immediate quatenus constant vnum aggregatum cum verbis & Chri corpore; sicut igitur hoc sufficit vt species Sacrm tales sint pars Sacti Eucharistiae; ita etiam ꝗa verba vna cum speciebus & corpore Chri significant

gratam

gratiam sanctalem, id sufficiet ut verba sacramentalia sint pars sanctae Eucharistiae.

Obiicies 3tio ex eodem Authore: pars formalis sive causa formalis et causa efficiens eiusdem compositi non possunt identificari, et verba sacramentalia cum sint causa efficiens sanctae Eucharistiae, non possunt vocari esse formalis causa vel pars illius. Ad negando. tns, quia Verbum divinum est causa efficiens compositi ut est Christus, et in idem Verbum respectu eiusdem compositi sensu tantum pars formalis, et ita verificari etiam de verbis sacramentalibus respectu sanctae Eucharistiae, ait v.g. aliam ponunt instantiam de sua vocali, quae est causa formalis et efficiens partis de novo additae hori per nutritionem vel augmentationem.

Dices: Verbum non est proprie pars formalis Christi et instantia allata non est ad rem. Ad nos non dixisse Verbum esse proprie partem formalem Christi, sed tantum partem formalem illius, hoc est, constitutivum inadaequatum intrinsecum et specificum huius compositi ut est Christus, et causam efficientem eiusdem nempe Christi cum reliquis divinis personis; atque hoc sufficit pro instantia, quia si repugnaret causam efficientem rei esse partem formalem eiusdem, non alia de causa repugnaret nisi quia intrinsecus constitutivum rei non potest esse causa efficiens illius, eo quod causa efficiens videatur esse necessario extrinseca rei cuius est efficiens, atqui hoc est manifeste falsum, ut stat ex instantia allata.

Obiicies 4to: si verba consecrationis secundum quam est actuale et reale sit pars formalis sanctae Eucharistiae, sequitur eidem sanctae esse aliquid fluens et successivum, atqui sequela est falsa, cum certum sit Eucharistiam esse permanens. Seq: probatur illud cuius formalis pars formalis est fluens et successiva necessario est fluens et successivum, et si verba sacramentalia quatenus secundum quam sunt actuale et reale sit aliquid fluens et successivum, secundum idem et erit pars formalis sanctae Eucharistiae, idem sanctae erit fluens et successivum. Ad negando seq ma: ad probationem dico, quando est pars formalis rei est fluens et successiva physice et nullo modo sit et permanens tunc etiam ipsa res est fluens et successiva, si vero pars formalis rei sit fluens physice tamen sit et permanens moraliter negamus tunc rem esse fluentem, quia res permanet etiam postquam est physicum partis formalis, quoniam a verba sacramentalia licet sint physice fluentia, sunt tamen et morale permanens modo infra explicando, et reliqua huius sanctae partes sit permanentes etiam physice, ideo sanctae Eucharistiae est permanens.

Denique obiicies: pars formalis sanctae Eucharistiae est significatio verborum sacramentalium, atqui significatio illorum est aliquid morale, sicut et etiam est significatio curvitatis vocis vel termini et curvitatis propositionis et falsum est verba sacramentalia secundum quam est actuale, reale est partem formalem huius sanctae in fieri. Ad significationem verborum consecrationis esse partem formalem sive formam ultimam sanctae Eucharistiae, eadem vero verba

secun=

secundum suum esse actuale, reale et formam eiusdem Sacr. in ultimam, qa licet idem sit reale verborum sit tanquam mata respectu significatis quae est aliquid morale, et tn forma respectu specierum sacramentalium, qa determinat illas ad significandum sensibiliter corpus Chri, sicut et qia species et mata respectu verborum et forma respectu corporis Chri, qa illud determinat formaliter ad significandam gratiam sacramentalem per modum nutritionis spiritualis.

DVBITATIO III

An verba consecrationis sint pars Sacramenti Eucharistiae in esse permanenti?

Nomine Sacr. Eucharistiae in esse permanenti intelligitur idem Sacr. qui permanet post ipsorum verborum consecratis prolationem, nunc post illud instans in quo verum esse dicere nunc primo completa et verba consecratis. Utrq; igitur proposita difficultatis est: an idem Sacr. etiam pro tempore consequenti ad illud instans constet ex ipsis verbis tanquam ex parte.

Dico 1mo. verba consecratis sumpta secundum suum esse actuale reale, prescindendo ab oi actu et pars Sacr. Eucharistiae in esse permanenti. hanc doctrinam tenet Roninck in art. 1 num. 7 et 3a parte D. Thomae a d. dicens 2do. Pasquez loco cit. et alii multi qui cum videlicet negant Sacr. Eucharistiae componi ex verbis consecratis, negant etiam id qd nos supra propositione rejecimus. est contra hanc nullo recentiores.

Prob. a. ea dem proportio qa verba illa Consecratis hoc est corpus meum. Prob. a. de his verbis dicimus intelligendum esse etiam de verbis consecratis dicere sumpta secundum suum esse reale actuale et significant hic corpus esse vel permanere sub speciebus panis pro tempore consequenti ad instans in quo fuerunt absoluta et completa et ex vi eorundem verborum ea vade sumptorum Chri corpus hic est sub speciebus panis pro tempore stricto et eadem verba secundum suum esse actuale reale et componunt Sacr. Eucharistiae in esse permanenti neq; est pars illis in esse permanenti, qa eatenus est pars Sacr. quatenus significant Chri corpus contineri sub speciebus panis, quare si et significant idem corpus sub iisdem speciebus contineri pro tempore permanentiae Sacr. neq; est pars Sacr. Eucharistiae pro eodem tempore, utrq; consequitur. et manifesta. Ans. pti. qa si verba illa hoc est corpus meum prout sumpta secundum suum suum esse actuale reale significant hic corpus et sub speciebus panis etiam pro tempore sequenti ad instans quo completus Sacr. id est qa sensus illius propositionis sacramentalis est huiusmodi: hoc est et erit corpus meum, et manifeste pti.

atqui

atqui propositio illa n̄ his huiusmodi sensum vel significationem; hoc a
modus exigens verbis, nam aliud est dicere hoc est corpus meum, aliud est di-
cere hoc est erit corpus meum, illa est unica propositio de presenti in
hac vero duplex propositio continetur, altera de presenti altera de fu-
turo. 2do idem ait: qa verba illa licet a Sacerdote proferantur in persona
Ch̄ri, nihil tm̄ aliud significant nisi id qd Sacerdos intendit significa-
re per illa verba, vt certum est, atqui Sacerdos per illa verba n̄ intendit per
se loquendo significare qd Ch̄ri corpus etiam erit sub illis speciebus proxim:
pore consequenti ad instans completionem eorundem verborum, nam per
se loquendo intendit significare tm̄ id qd eadem verba per se sonant, verba
a consecratio, vt jst, n̄ sonant illud sed tm̄ qd Ch̄ri corpus de presenti sis
sub specie panis. qrabtera est stringere vt Sacerdos pronuntians verba
consecratio mente eio abstrahat a tempore consequenti ita vt nihil plane
de ipso cogitet, et tm̄ per eadem verba consecraret, vt certum est Sacerdos per
verba consecratio per se loquendo n̄ intendit significare qd Ch̄ri corpus erit
sub speciebus pro tempore consequenti ad instans completionem verborum.

Pernq̄ pbt idem Sōis: qa alias Deus non posset atq̄ falsitate
verborum secundum separare post instans terminationem verborum eadem
verborum ~~nec~~ corpus a speciebus similibus, atq̄ ita non posset Deus dicere nolo
amplius ec Ch̄ri corpus vi: qui sub his nunc speciebus consecratis, et tm̄ si hoc
diceret atq̄ ita separaret Ch̄ri corpus ab eisdem speciebus nemo diceret Deum
dixisse falsum proferendo per Sacerdotem illa verba hoc est corpus meum
quibus verbis frig eadem species est consecrata, sicuti si Deus dicat de la-
pide hoc est lapis et immediate post convertat lapidem in lignum vel vel de
lapide dicat hoc n̄ est lignum et immediate post convertat illum in lignum
licet remanentibus lapidis accidentibus censebitur in vōrog casu dixisse
verum, qa dicere hoc lapis ~~per~~ vel hoc est lignum n̄ est dicere hoc ~~tnm~~
erit lapis vel lignum etiam tempore consequenti vel hoc semper erit
lignum aut lapis, donec eig accidentia permaneant, sed illud est tm̄ dicere
hoc de presenti est lapis vel lignum.

Sigrata ista propositio potest etiam probari ex eo q̄ si
verba secundum rem et actuale reale est pars Sm̄ti Eucharistiæ
ero tempore sequenti ad instans terminationem eorundem verborum,
sequeretur n̄ ide in rigore dici Sm̄tu Eucharistia et post illud instans, qd
est ratio eorum sensum. seq. a. jst qa in rigore loquendo n̄ est totum quando
n̄ sit omnes eig partes; verum qa in habitienda hac rāo est solaenis obiectioni-
bus, ~~vero~~ quæ ratione illam possent afferri, nimium est immorandum, ideo
tempori servientes mittam illam facimus. eadem propositio firmabit
etiam radius infra adducendis pro sequenti propositione.

Dico 2do. verba secundum rem et virtuale

et morale vt pro sua sue pars realis Sacti Eucharistia in se permanenti,
quamuis a hac propositione in inuenerimus quod alibi existimo in
illam esse ex mente Theologorum asserentium species Sacramentales esse de intrin-
seca ratione Sacti Eucharistiae et habere realiter per verba vt significent corpus
et sanguinem Christi per gratiam, qua significatio conuenit speciebus etiam dum hoc
Sacti in se permanenti. eadem propositio est etiam ad mentem Cardinalis Bellar-
mini tom. de Sacrs lib. 3 cap. 4 vbi docet verba in hoc Sacto non posse
fieri manere quoad virtutem, sicut etiam in mixtione ubi manent ele-
menta seu alterata, et secundum multos manent solum quoad virtutem
in quoad substantiam; antequam probetur haec sua propositio prius explicanda et
ea ponenda erunt quae ad eius confirmationem et solutionem obiectionum contra-
riarum deferemus.

Aduertendum est igitur nos in hac propositione dicere Christi
corpus in conseruari praesens sub speciebus panis ex illorum verborum hoc est
Corpus meum prout habuerunt esse actualiter et realiter in se, id est praeterijt
sed ex vi eorundem verborum post instans terminatiuum ipsorum virtute
et moraliter permanentium quia pro tempore ad illud instans consequenti
dicuntur manere virtute et moraliter quatenus tunc et negatio reuocatoris eo-
rundem verborum, in qua negatione verba ipsa aliquo modo manent tanquam
in aliquo sui, siquidem eadem negatio reuocatoris aequiua et idem verbis pro-
vt ipsa habuerunt esse actuale, reale in se, quatenus Deus in uirtute eiusdem
negatoris reuocatoris verborum Christi corpus primo positum sub speciebus ex vi
verborum secundum suum esse actuale et reale suptorum conseruat sub
eadem specie pro tempore ad instans terminatiuum ipsorum verborum
consequenti, et pro ubi eis instantibus donec species panis seuerant, et qua-
tenus eadem verba dicebo modo manentia pro eodem tempore et eiusdem
instantibus nos mouent ad cognoscendum Christi corpus esse sub illis speciebus, sicut
verba ipsa secundum suum esse actuale, reale mouebant ad cognoscendum
Christi corpus esse sub eadem specie pro instanti terminatiuo prolationis verborum
Sacti talium.

Aduertendum est rursum virtualem et moralem permanentiam
verborum conseruatoris post instans eiusdem terminatiuum fieri hoc ex-
emplo bene explicari, si venditores vini aut frumenti legerent aliqua vel
continuatione in signum rei venalis tenerentur in loco publico, vt in foro,
proclamare se habere huiusmodi rem venalem, et quando nihil amplius
ex illa haberent id venderent similiter tenerentur hoc idem verbis eis publice
significare, profecto postquam publice significassent se habere vinum
aut frumentum venditibile virtute et moraliter pro toto tempore sequenti
censeretur manere signum iam datum donec a venditoribus publice reuo-
caretur, aut in negatione talis reuocatoris idem signum tanquam in aliquo

sibi

sub eo aequivalenti virtute & moraliter permaneret, cogo negao talis
revocabilis perinde ac ignum signum in se accepta moneret cives ac ~~[illegible]~~ ceo non
rei venditae, nec illam Christ institui vt verba secretaris per saum
ministrum, id est per sacerdotem prolata in persona ipsius nobis instru-
mentum existentiae rei corporis sub speciebus panis donec ipsa conservantur,
atq hoc signum vel eis institutionem Christ revocare ex pt, ita vt absq eo quod
non deciperet potest immediate post instans terminativum verborum
consecratis & post aliquam temporis moram ab illius consequentem se
parare suum corpus a speciebus panis absq ulla nri deceptione, nempe
significando se revocare verba consecratis iam prolata super hanc vel
illam mdam. contra vero, Christ absq revocatione verborum panis iam pro-
latorum a sacerdote n. poet post instans terminativum illorum sepa-
rare suum corpus ab illis speciebus, eo quod alioquin non deciperet n primus
quam non deciperet si nulla facta huiusmodi revocatione ad prolationem ver-
borum consecratis factam a legitimo sacerdote super legitimam mdam
Christ corpus n poneretur sub speciebus, quae cum ita sint necessario dicendum
est verba consecratis post rem ~~[illegible]~~ actuale reale ~~virtuale~~ virtute & mora-
liter permanere in negatione revocatis donec species panis verorum perseverent, & per-
inde ac ita sic continuata per totum tempus quo post verba consecratis
durant species, verba eiusdem consecratis permanerent in suo esse actuali
reali sive continuata a sacerdote ex Christ institutione pronunciarentur,
sicuti post institutionem & conventionem hominum circa significationem
alicuius vocis illi, donec eadem conventio revocetur, censentur conti-
nuate convenire vt eadem vox talem rem significet, atq ex his satis quod
sit esse virtuale, vel morale verborum consecratis, quod dicimus esse totam
sive partem totalem Sncti Eucharistiae in esse permanenti.

Iam vero pbt explicata propositio: ja si negatio revocatis
verborum consecratis n & pars totalis Sncti Eucharistiae in esse permanenti max-
ime est, qa ipsa n habet vim significandi corpus Christ contineri sub speciebus pro
tempore, quo idem Sncti Eucharistiae esse permanenti, sed hoc est falsum &. Maior pbt:
qa n est aliud impedimentum designari. Minor pbt: qa si fidelis interro-
getur vnde nam cognoscat Christ corpus permanere sub his vel illis speciebus Sncti
Eucharistiae pro tempore consequenti ad diem Sncti Eucharistiae, recte respondebit se
id cognoscere ex negatione revocatis verborum Sncti alium praeteritorum sive
prolatorum super has vel illas species & vere eadem negatio revocatis habet
vim significandi Christ corpus contineri sub speciebus pro tempore quo Sncti
Eucharistiae in esse permanenti. Minor modo probata rursum pbt: qa
si Deus post ipsum fieri Sncti Eucharistiae sensibiliter revocaret verba
consecratis a sacerdote prolata, ipsa revocatio haberet vim nobis sig-
nificandi Christ corpus n esse amplius sub speciebus iam consecratis & similiter

negatio

negatio revocatoris eorundem verborum consequens ad fieri eiusdem Smti
vim significandi hn corpq ee sub spiebq, cum idem Smtu & in ~~ee~~ ee
permanenti, sicut e. revocatio verborum Smtalium moveret ad cognoscenda
negationem continentiae corporis hn sub spiebq, ita negatio eiusdem revocationis
movet ad cognoscendam eandem continentiam, contrariorum e. contrariae
sit consequentia.

Ad oetam efficacia patet eadem nra propositio, qa species
Smtales vel per ee actuale praeteritum verborum consecratoris, vel per ee
eorum virtuale & morale, siue per negationem revocatoris ipsorum foaliter
determinantur ad significandum hn corpq fiens & gratiam Smtalem quan:
do Smtu Eucharistiae & in ee permanenti, sed tunc n determinantur foaliter
ad huiusmodi significationem per ee actuale praeteritum verborum & foa:
liter determinantur per ee virtuale & morale coram siue per negationem re:
vocatoris ipsorum, & per consequens eadem negatio revocatoris e foa siue
pars foalis Smti Eucharistiae in ee permanenti, sicut ee actuale verborum con:
secratoris fuit pars foalis eiusdem Smti in fieri, qa species Smtales per idem
ee actuale praeteritum verborum foaliter erant determinatae ad significan:
dam praesentiam corporis hn & gratiam Smtalem quando Smtu erat in fieri.
Maiore certa qa nihil aliud potest assignari, vt patet, vnde species Smtales foaliter
determinentur ad huiusmodi significationem. Minor etiam exprobatur, ma
propositionis, qa vt in ea oxime verba secundum suum ee actuale, praeteri:
tum significant existentiam corporis hn sub spiebq pro tempore con:
sequenti ad ignem fieri Smti Eucharistiae, sed tm pro instanti terminativo
prolationis verborum Smtalium, vt patet ex eo qd licet praecessissent, eadem
verba, si tn immediate post instans terminativum prolationis verborum
fuissent a sacro revocata n significarent existentiam corporis hn sub
spiebq pro tempore consequenti ad illud idem instans, & tn tunc habuissent
veritatem & totam suam significationem completam, vt patet ex dictis pareta
probatio ma propositionis.

Quidam recentiores racionem modo factam, qua vnica
etiam olim ad idem probandum vti sunt, sibi obiciunt eiq sufficienter
respondent. Imo quidem conceduntur, ee qd non sola verba praeterita,
sed etiam negatio revocatoris ~~verborum ita~~ illorum ita pars componens Smtu Eucharistiae
in ee permanenti, p tn ex hoc fieri qd detur alia pars formalis eiusdem
Smti, inter verba praeterita, eo qd verba praeterita cum perseuerantia moralis sub:
sequentia ipsorum, id & cum negatione revocatoris subsequentis faciat vnam
& eandem foam requisitam ad significandum pro tempore subsequenti,
atq ita dicunt adhuc verum ee qd verba praeterita secundum suum ee actuale
praesentum sint foa & pars foalis Smti Eucharistiae in ee permanenti.

Sed contra hanc responsionem e, qa illud solum dicitur
ee pars

ce pars rei qd importatur vel pt importari in recto ab qua re, sed verba
preterita n possit secundum suum ce actuale, preteritum importari in recto
a Smto Eucharistiae in ce permanenti, & verba preterita secundum suum ce actu=
ale preteritum n sit pars Smti Eucharistiae in ce permanenti. Maior pbt: qa
tempus vespertinum n pt dici pars coenae, vt patet ex eo qd quis pt verissime
dicere tempus vespertinum n e pars coenae. Item sumpsi totam coenam
vel ors eius partes, licet ipse n sumpserit tempus vespertinum, ndo a. huius
rei nulla alia pt assignari, nisi haec pt coena n potest in recto importare
tempus vespertinum e coena denominatio convenitate tribuatur
soli comestioni n a tempori vespertino, sed tm dependenter abeo vt a con=
notato, pp similem oio racom poeta vetus n pt dici pars coeli, neq
hex pars tenebroi. Minor a. raois supra facta pbt: qa n possumus dicere,
Smtis Eucharistiae in ce permanenti et Christi corporis species Smtales, verba pre=
terita secundum suam ce actuale, e negatio revocatois eorundem verborum.
hoc a. pbt qa si vere illud possemus dicere, sequeretur qd verba preterita
secundum suum ce actuale bis intrarent in constitutionem Smti Euch=
aristiae in ce permanenti nempe semel in obliquo sive vt connotatum ne=
gatois revocatois verborum, semel a. in recto per se e absolute, id a. e
absurdum, qa sufficit si eadem verba semel tm secundum suum ce actu=
ale ingrediantur constitutionem vel conceptum Smti Eucharistiae in ce
permanenti, nempe sumpta in obliquo e vt connotatum negatois revo=
catois eorum, siquidem species Smtales post instans terminativum
verborum consecratois sufficienter significat permanentiam corporis
Christi sub speciebus fuisse per negationem revocatois verborum ijs succeden=
tem, & frustra ad Smtis Eucharistiae in ce permanenti requiruntur verba
consecratois vt importata in recto.

Deinde contra eandem responsionem a: qa si verba
consecratois secundum suum ce actuale preteritum e negatio revocatois
eorundem sint foa vel pars foalis Smtis Eucharistiae in ce permanenti, sequi=
tur idem Smtis sumptum in ce permanenti constitui in suo ce per duas
foas vno inter se disparatas, hoc a. e manifeste absurdum, vt patet.
Seq: pbt: qa si verba preterita e negatio revocatois eorundem sint, vt
asserunt adversarij, foa Smtis Eucharistiae in ce permanenti n solum negatio
revocatois verborum in recto, sed etiam ipsa verba in recto sumpta,
erunt foa eiusdem Smtis in ce permanenti, vt patet ex ipsa foa loquendi
adversariorum, qd a. ipsi dicant etiam verba in recto sumpta ce
foam Smtis Eucharistiae in ce permanenti, manifestum e ex his eorundem
verbis: pt concedi qd in ce permanenti n sola verba preterita sed etiam
carentia subsequens revocatois verborum intret per modum sive ad
componendum Smtis secundum eius ce adaequate. praetereaquam qd alias

sim=

simpliciter dicunt verba sententiae esse formam sancti Eucharistiae in fieri et in esse permanenti. Quia si vellent secundum suum esse actuale praeteritum solum in obliquo sumptum exigere ad formam sancti Eucharistiae in esse permanenti, non deberent dicere verba praeterita esse negationem revocationis eorum esse formam sancti in esse permanenti, sicuti non dicitur poenam visuam esse privationem esse formam caeci vel tenebras esse lucem esse formam tenebrosi, sed deberent dicere negationem revocationis verborum praeteriorum consequentem esse formam eiusdem sancti in esse permanenti, sicuti dicitur privationem visus esse formam caeci et tenebras esse formam tenebrosam, quia verba secundum suum esse praeteritum sumpta in recto, et similiter negatio revocationis verborum sumpta in recto sunt duo plane disparata, nec possunt coalescere in unam formam, atque quia non potest assignari in quo illa duo eo modo sumpta vniantur inter se, sic etc. neutrum illorum alteri subordinatum est, vt per se patet.

Denique contra eandem responsionem est, quia si verba consecrationis secundum suum esse actuale praeteritum esset forma vel pars formalis sancti Eucharistiae in esse permanenti id est, quia ab illo ea vere sumptum important in obliquo, neque ab ipso importantur in recto, vt supra ostensum est, sed hoc non sufficeret vt dicantur forma vel pars sancti in esse permanenti, hoc patet, quia alioquin similiter possem dicere, sacerdotem legitime ordinatum esse partem huius sancti, quia ab ipso importatur in obliquo, quo tu nemo concesserit.

Ad ysem recentiores radi superfacta respondent verba secretionis secundum suum esse actuale praeteritum esse quidem partem formam sancti Eucharistiae in esse permanenti, ad hoc tamen vt eadem verba significent pro tempore ad ipsa consequenti et cum componant idem sanctum requiritur tanquam conditionem necessariam quod eadem verba non fuerint revocata, ita vt haec conditio non significet nec faciat nos venire in cognitionem obiecti sed removeant impedimentum prohibens significationem verborum praeteriorum.

Sed contra hanc responsionem sequitur ergo destruit praecedentem, vt patet ex eo quod negat ipsam negationem revocationis verborum esse partem sancti Eucharistiae in esse permanenti, quia prior responsio concessit, esse, quia si negatio revocationis verborum praeteriorum requiritur tanquam conditio necessaria ad hoc vt eadem verba significent hic corpus et sub specie etiam pro tempore consequenti ad instans terminativum prolationis verborum, sequitur posse abstrahendo a negatione revocationis verborum praeteriorum vel abstrahendo eo quod de illa cogitetur, illigi ex vi eorundem verborum esse corpus Christi sub specie pro tempore consequenti ad instans verborum terminativum, sed hoc est impossibile. Ergo. Maior patet, quia quotiescunque aliquid

solum

solum sanquam conditio requiritur ad aliquem effectum ipse effectus
et illigi abstrahendo ab ipsa conditione nec ea n illecta, vt pte in
reliquis obs. poumus e. v. g. illigere fieri combustionem ad ignem abstrahendo
ab illigatur approximatio ignis ad combustibile, unde etiam quidam
recte concedunt combustionem posse fieri nequaliter ab igne agente
in distans, ratio a. a priori huius rei est, qa cum res vel effectus contra-
distinguitur a conditione nec ab ea pendeat ceteraliter, nihil impedire
vt quo ming res ipsa vel effectus concipiatur abstrahendo a ea dem
conditione. Minor a. pte: ipsa impossibile est illigere corpus Chri ex vi ver-
borum Institutionis sub specieb pro tempore consequenti ad prolationem
verborum quin eadem verba illigantur fixaliter determinata ad sig-
nificandam presentiam corporis Chri sub specieb sub eodem tempore, aliqui
verba Institutionis preterita si illigantur absq negatione revocationis ipsorum
consequenti n illigantur ulla rate determinata ad significandam
corporis Chri presentiam sub specieb pro illo tempore, qa prescindendo a ne-
gatione revocationis verba Institutionis illigantur solum fixaliter determinata
ad significandam corporis presentiam sub specieb tunc quando completa
ipsorum verborum prolatio, vt ista ex supradictis, et magis etiam pa-
tebit ex mox dicendis.

Deinde contra eandem responsionem est, qa propo-
sitio prians ex verbo substantivo temporis presentis, vt est propositio
Institutionis n hb virtutem significandi nisi pro tempore presenti, sed qa
verbum est n fuit institutum ab homib nisi ad significandam exis-
tentiam rei pro tempore presenti n a. ad significandam existiam
rei pro tempore futuro, sed Chrus assumpsit in Institutionis verba ad signi-
ficandum solum id qd significant ex consuetudine institutionis vel usu hominum,
vt constat ex tractatione de Institutionis. Negatio revocationis verborum con-
secrationis p se est solum removens prohibens nec sit conditio neces-
saria adhoc vt eadem verba significent Chri corpus et sub specieb pro tem-
pore consequenti ad ipsa verba, aliquin praesupponeret in ipsis
verbis virtutem significandi pro tempore futuro, sicut approximatio
calefactivi ad calefactibile necessaria ad calefactionem supponit
in calefactivo virtutem calefaciendi, et ois conditio necessaria ad
aliquem effectum praesupponit in illa virtutem cadit eundem effectum.

Confirmatur eadem impugnatio: qa verbum est in spa
consecrationis n hb aliam virtutem significandi nisi eam quam hb ex
consuetudine institutionis hominum, siquidem Chrus in institutione Institutionis non
mutavit verborum significationem, vt docent res Theologi, sed verbum est
ex consuetudine n hb vim significandi nisi existiam rei presentem,
n a. futuram, ad hanc est solam significandam institutum est verbum

Erit

erit, vt ptt, ac illam significandam verbum e. Q verbum e in fa
consecraois n hb virtutem significandi pro tempore futuro, e per
consequens aliquis aliud assignandum e si hat huiusmodi significacem,
qd n ps no e nisi negao reuocaois verborum preteritorum consequens,
vt stat ex supradictis.

Denig contra eandem responsionem faciunt res
raois quibus supra probatum fuit e doctrina schoem.

Obiices: ponamus qd Deus constituerit corpus Chri
sub speciebus abq vllis verbis consecraois, tunc quidem eet species conti-
nentes corpus Chri atq eet etiam negao reuocaois verborum, nulla e.
tunc eet facta verborum reuocao e negao tam diu e quamdiu n e res cuius
e negao, et tunc n eet idem sntia in raoe sntis qd nunc e, nec illa negao re-
uocaois tunc constitueret sntia cum nulla precessissent verba quae poent
reuocari. Et negao reuocaois verborum sntialium nunc n constituit sntia
Eucharistia in e permanenti, sed verba preterita prium constituunt. Ro
facta illa suppositione de qua dicitur in Antecedente tunc eet idem ab-
qua negao reuocaois verborum, et tm eet negao reuocaois verborum sntia-
lium actu preteritorum, quae per nos e foa sntis Eucharistia in e permanenti,
hac e. e negao reuocaois verborum sntialium consequens ad actualem
prolaoem ipsorum quae nihil aliud dicit quam negaoem reuocaois eo-
rundem verborum vt coexistentes tempori siue rebus siue imaginariis,
consequenti ad actualem prolaoem verborum sntialium, quam reuocaoem
solus Deus per se vel per alium poet facere, e ideo negamus sequentiam
obiectionis. Ex dictis a. stat qd sicut negao viis sub raoe cecitatis
compotat visum possibilem in obto in quo e ipsa e negao quis vel luminis
sub raoe tenebrarum connotat lumen possibile in obto in quo ipsa e, et
comedio sub raoe coena connotat tempus vesperinum ubi coexistens,
ita etiam negao reuocaois verborum consecraois illa consequens prous
e foa siue partsoalis sntis Eucharistia in e permanenti connotat e actualem
verborum consecraois regula procedens siue preteritum.

Obiices 2do: si quis concedat alicui facultatem aliquid
faciendi quam diu ipse n reuocauerit concessio preterita sola e quae
dat facultatem, negao vero reuocaois e remouens prohibens. Et similiter
in casu nro negao reuocaois e tm conditio remouens prohibens. et
sola verba consecraois dat presentiam siue perseuerantiam corporis
Chri sub speciebus etiam quando sntia e in e permanenti. Ro qd quando
quis dicit ego dabo facultatem ad faciendi quamdiu eandem facultatem
ego n reuocauero, tunc etiam n quidem primum e sed perseuerantia
eiusdem facultatis pro tempore sequenti dependeat ab negao reuocaois
eiusdem facultatis tanquam a causa morali conseruante, hoc a. primo
patet:

patet: qa destructio illius facultatis fuse oritur a revocatione tanquam
a causa morali efficiente & conservatio eiusdem facultatis pendet a
negatione revocationis tanquam a causa morali efficiente vel conservante,
quare verba illa concedentis facultatem quamdiu ego non revocavero
nihil aliud facitis nisi qd significant qd facultatis perseverantia, pro
tempore sequenti dependebit a negatione revocationis tanquam a causa con-
servante qd sequeretur etiamsi verba illa non adderentur. Ergo idem pt:
qa quando is qui concessit facultatem tempore sequenti pt libere
revocare facultatem concessam conservatio eiusdem facultatis est libera
& pendet ab aliqua causa tunc libera, sed verba praeterita pro eo tempore
non sit amplius libera, cum tunc non sit sed iam praeterierit nec amplius
sit sub dominio voluntatis libera, atqui tunc nullae alia causa libera, ut
pt, a qua pendere potest nisi negatio revocationis eiusdem facultatis sive
verborum quibus concessa est eadem facultas & vere conservatio eiusdem
facultatis pendet a negatione revocationis tanquam a causa morali conser-
vante.

Dices: perseverantia eiusdem facultatis est aliquid mo-
rale, sed facultatis eadem perseverantia durat etiamsi negatio revocationis
non sit libera sed necessaria ratione somni, amentiae etc & perseverantia eius-
dem facultatis non pendet a negatione revocationis tanquam a causa efficiente,
qn causa efficiens rei moralis necessario debet esse libera. Ro perseve-
rantiam sive conservatio rei moralis cuiusmodi est perseverantia praecepta
facultatis pt pendere a causa conservante necessaria, ut pt, manifeste
ex eo qd dominium est aliquid morale, et tm pro tempore amentia vel
somni existentes in ipso Pro pendet a negatione voluntatis transferendi
illud in alium tanquam a causa conservante, qua negatio pro eodem tem-
pore est necessaria et ideo negatur sequentia obrectionis et illi probo.

Dices rursum: qui non occidit hominem non dicitur proprie causa
vitae ipsius & similiter qui non destruit et non revocat verba iam prolata
non dicitur illa conservare aut per negationem revocationis illorum loqui
sive confirmare de novo qd dictis, et per consequens nec aliquid
per illam significare & negatio revocationis verborum sm totum non est pars
totalis sm significans, sed tm conditio ut sit verborum sm totum praeterita
non immediate a significatione actuali. Ro concedendo totis, vita est cum
sit aliquid positivum etiam physice et realiter non potest habere nisi causam
positivam et quidem realem si proprie loquamur, sicut distinguo 3mum
consequens, qui non revocat verba praeterita non dicitur ea conservare vel con-
firmare, aut per negationem retractationis ipsorum loqui si negatio revocationis
non hat nec superaddat verbis praeteritis novam aliquam significationem
aequivalentem quam ipsa ex se non habent concedo, si a. hat et superaddat
illis

illus significationem quam ipsa h hic quae aequivalent eorundem significationi nego ssq: negatio e. revocationis verborum substantialium hic et superadditis illis significationem permanentia corporis Christi sub specie pro tempore consequenti ad prolationem priorum verborum, quam significationem illa h hnt quae illorum significationi aequivalent, vt patet ex supradictis, ac proinde Christus per illam virtualiter et moraliter loquitur et vere significat atque de nouo virtualiter quasi confirmat verba substantialia praeterita.

Obiectio 3tio: verba consecrationis praeterita vt h revocata et fona sive pars fonalis substantiae Eucharistiae in ea permanenti simpliciter loquendo verba substantialia praeterita et pars fonalis eiusdem substantiae. Sed negando ssq: qa quando dicitur verba praeterita vt h revocata et partem fonalem substantiae h significatur verba praeterita in recto sumpta et partem fonalem, nempe secundum esse actuale praeteritum, ratione huiusmodi rei et qa terminus ille, vt h revocata et terminus distrahens terminum cum additur a proprio significato; neutri cum dicitur hoc lapideq hic terminus lapideq distrahit priorem terminum a proprio significato, ac proinde tantundem et diuersa verba consecrationis praeterita vt h revocata et pars fonalis substantiae Eucharistiae in ea permanentis, atque dicere negatio revocationis eorundem verborum et pars fonalis etc.

Obiectio 4to: substantia Eucharistiae etiam in ea permanenti et res particularis nuncupatio positiua et h et statui fonaliter per negationem revocationis verborum substantialium, qa effectus positiuus h et constitui nisi per fonam positiuam. Sed negando ssq: ad probationem ejus effectum positiuum h poe constitui nisi per fonam vel partem fonalem positiuam fonaliter vel aequivalenter, qd. a. ad effectum positiuum sufficiat pars fonalis positiua aequivalenter tm, ptt v.g: ex horologio solari qd per luminis privationem sive per umbram quasi per fonam optimam constituitur, nemo e. dixerit horologium solare esse ens negativum sed positiuum, qa umbra stili quae et ultima fona eiusdem horologij aequivalet signo positiuo nempe radio horologij horarum indici fo rotis, agitur.

Obiectio 5to: negatio revocationis verborum substantialium h et sensibilis, qa sensus hic obiectiua et negatio revocationis verborum substantialium h et tanquam pars fonalis constituere substantiae Eucharistiae in ratione signi sensibilis cuiusmodi et substantia, et per consequens h is et illig pars fonalis. Sed distinguendo tnis, negatio revocationis verborum substantialium h et sensibilis primario sive per se seco, h et sensibilis secundario sive per accidens nego, et ideo Scotus lib. 2 de Ista dt. 10 docet tenebras discerni a visu et sentiunt discerni ab auditu, et idcirco ait sonum esse visibilis et inuisibilis, auditum esse audibilis et inaudibilis. ac proinde Themistius

200

2do de. hic cap. 2. vpacum sorte docet singulos sensus cognoscere suorum sensilium priuacões, ita tn vt sensilia per se eorum vero aliquam per priuacõem & per accidens percipiat, deinde nego seq: qa cum negaõ reuocaõis verborum Sntalium sit pars Sntu sufficiebõ ns sensibilis per accidens & aequiualenter sit sensibilis etiam per se, quatenus aequivalet verbis consecraõis preteritis per se sensibilibus.

Objicies 6to; si negaõ reuocaõis verborum consecraõis sit pars formalis Sntu Eucharistiae in eo permanenti, sequitur idem Sntu in eo permanenti esse diuersum ex parte a Sntu Eucharistiae in fieri, ac proinde plura erunt Snta quam septem quae diuersa, ad consequens o oio falsum & contra Concilia, vt patet ex numeribus 8. Minor e certa. Seq: ma: probo: qa pars formalis Sntu Eucharistiae in fieri sunt verba consecraõis secundum suum esse actuale, reale, formalis, e. pars Sntu Eucharistiae in eo permanenti & negaõ reuocaõis verborum Sntalium preteritorum, atque verba Sntalia sumpta secundum suum esse actuale & negaõ reuocaõis eorundem verborum extraliter different inter se, vt manifestum e & etiam constituta per illas formas tue partes formales diuersas extraliter different inter se, ac ita duo erant Snta Eucharistiae extraliter diuersa, & per consequens plura erunt Snta extraliter diuersa quam septem.

Pg negaõ sequelam maioris, ráo e, qa n solum Sntu Eucharistiae in fieri & Sntu Eucharistiae in eo permanenti sunt ordinata ad unum & eundem finem nempe ad producendam gratiam per modum nutritionis spiritualis, sed etiam negaõ reuocaõis verborum Sntalium ipsis tempore succedens aequivalet ijdem verbis & facit vel conseruat per tempore consequenti ad instans terminatiuum Eiusdem verborum totum id ipsum illa eadem verba secundum suum esse actuale reale fecerunt in eodem instanti terminatiuo, ac proinde eadem negaõ reuocaõis verborum Sntalium ipsis succedens, moraliter n distinguitur ab ijdem verbis, sed censetur esse quasi eorum vsuria nque moraliter vnum & idem cum ipsis, & per consequens neq Sntu Eucharistiae consideratum in eo permanenti moraliter distinguetur ipso a Sacramento Eucharistiae sumpto in fieri, sed moraliter est vnum & idem spec, & per consequens neq est plura Snta quam septem extraliter diuersa.

Objices 7mo: illudo pars rei quo precise sublato & reliquis omb positis res h nt esse nec illegi, sed verba consecraõis accepta, secundum suum esse actuale & reale preteritum ita se h nt respectu Sntu Eucharistiae etiam in eo permanenti, nam quamuis esset negaõ reuocaõis verborum Sntalium & reliqua pertinentia ad idem Sntu, si tn eadem verba actu non praecessisset Sntu Eucharistiae n poset esse nec indegenerier ab illis actu preteritis et illegi existens & verba Sntalia secundum suum esse actuale preteritum et pars eiusdem Sntu Eucharistiae etiam in eo permanenti.

Minor

Minor stat ex dictis. Maior ptt: qa ad hoc vt res sit nihil aliud
requiritur praeter oes ipsig partes existentes, neq res pt destrui quoad
ē e conceptum suum nisi per sublatam alicuius partis seam intrin:
seca constituentis. Re negando ma: e affero instantiam coena in
ratione coenae h ēt ē nec illigi sublato tempore vespertino vel pscindendo
ab illo, nec tn diei pt tempus vespertinum ē partem coenae nisi recedas a
coui modo loquendi. similiter neq coccum pt ē aut illigi abrg pota
vitrea potuit, neq tenebrorum abrg lumine potuit, nec tn diei pt potam
vitream ē partem cocci aut lumen ē partem tenebrosi, ratio a. cur verba
Smtalia praeterita h ant forma vel pars Smtis Eucha in ē permanenti,
hat idem Smtu ea ratione sumptum h potis ē nec illigi abrg ijdem verbis
praeteritis ē, qa eadem verba praeterita secundum ē actuale reale ita
pertinent ad Smtu Eucha in ē permanenti, vt tn ab ipso h importent
in recto sed tn in obliquo quatenus importantur in obliquo a negatione re-
uocatis verborum Smtalium, qua ē forma ē pars formalis Smtis Eucha:
in ē permanenti, sicut etiam simili de ratione neq tempus vespertinum
pt diei pars coenae, neq potus vitrea pars cocci, neq lumen pars tenebrosi,
pars e. debet importari in recto a toto accidentali cuius ē pars.

Dices: verba Smtalia secundum suum ē actuale pre-
teritum st intrinsecum constitutivum adaequatum Smtis Eucha:
etiam in ē permanenti & st pars Smtis Eucha: etiam in ē perma-
nenti. Consequ: ptt: qa constitutivum intrinsecum rei inadaequatum
ē pars ejusdem idem st. Ans ptt: qa si verba Smtalia praeterita h ēt secun-
dum ie actuale praeteritum constitutivum intrinsecum Smtis Eucha:
idem Smtu potest ē aut certe illigi abrg ijdem verbis modo praedicto con-
sideratis, pt tn ē falsum supra concessum ē.

Re distinguendo Ans, st intrinsecum constitutivum
inadaequatum Smtis Eucha: in ē permanenti, ita vt ab eodem Smto
importentur in recto nego, ita vt ab eodem Smto importentur tn in
obliquo sicut tempus vespertinum a coena importatur concedo Ans, e
negamus neg: qa pars rei necessario debet importari in recto ab
ipsa re cuius ē pars, vt stat ex supradictis, aliqui in praeter alia ab-
surda hoc etiam requeretur pt sacerdos legitime ordinatus potest diei
pars equidem formalis ē forma Smtis Eucha: qa in obliquo importatur
ab eodem Smto e a forma consecratis nec forma eiusdem Smtis pt absur-
dum ē stat nisi improprijssime loquamur.

Dices tertium: ex responsione modo allata videtur colligi
pt inter nos e recentiores, de quibus supra facta ē mentio, sit tn quaestio
de nomine quatenus iisti contendunt verba consecratis secundum suum ē
actuale praeteritum ē partem Smtis Eucha: in ē permanenti,

nos a.

nos a. nolumq eadem verba eo modo sumpta, roe dici partem esse
Smti in eucharistia permanenti, licet concedamq eadem verba in obliquo sumpta
ita concurrere ad constitutionem eiusdem Smti in eucharistia permanenti, vt
idem Smtu eo modo sumptum necessario esse nec illegi absq verbis con:
secrationis praeteritis illo modo acceptis, qd solum videntur velle qdam
recentiores. Rs negando inter nos esse praedictos Authores esse solum
quaestionem de nomine in re praesenti, sed etiam maxime esse quaestio de re,
in primis e. qui determinate & absolute docent, vt supra vidimus,
negationem revocationis verborum Smtalium h esse formam aut partem formalem
Smti Eucharistiae in eucharistia permanenti, et volant illam ab eodem Smto requi:
ri solum tanquam conditionem sine qua n, quamvis dicant eos etiam
defendi qd verba praeterita et negatio revocationis ipsorum sint forma Smti
Eucharistiae in eucharistia permanenti. contra vero nos determinate dicimus ne:
gationem revocationis verborum Smtalium ys succedentem esse partem
formalem et formam Smti Eucharistiae in eucharistia permanenti nec roe ulla ratione
dici qd illa ab eodem Smto in eucharistia exigatur solum vt conditio
sine qua n, vt saepius supra ostendimus, in hoc a. vt manifeste patet,
est quaestio de re, praeterea inter illos et nos etiam quaestio de re, quando
ipsi dicunt roe defendi qd verba praeterita simul cum negatione revocationis
ipsorum sint ~~pars~~ formalis sive forma Smti Eucharistiae in eucharistia permanenti,
etenim nos supra ostendimus in hac re qd verba praeterita bis concurre:
rent ad constitutionem Smti Eucharistiae in eucharistia permanenti, qd est absurdum
pluribus demonstravimus, qd si illi vellent verba praeterita solum in obli:
quo sumpta concurrere ad formam sive partem formalem Smti Eucharistiae in eu:
charistia permanenti, quatenus conholantur a negatione revocationis ipsorum, iam
simpliciter et absolute concederent ipsam negationem revocationis verborum
praeteritorum esse partem formalem eiusdem Smti in eucharistia permanenti, atq
ita relicta propria sentia nram amplecterentur, quam tn impugnare
conantur.

DISPUTATIO II.

De Materia Sacramenti Eucharistiae.

Haec disputatio non est de materia huius Sacramenti proxima
sive adaequate proxima quae scilicet adaequate sumpta remanet in hoc
Smto ipsumq tanquam pars constituit, sed de materia remota sive
de ea quae sit proxima secundum sua accidentia et remota secundum
suam substantiam, secundum ~~tam~~ quam termino a quo positive necessario

pra: